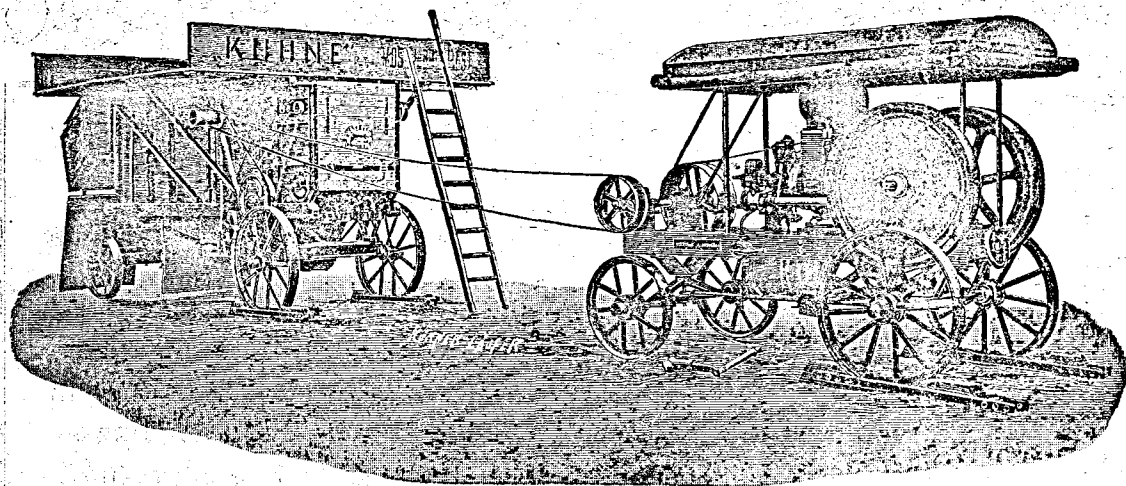

Motorhajtású cséplőkészletek elsőrendű kivitelben.

Mindennemű egy- és többsoros kapálóeszközök, javított rendszerű „1912“ Osborne fűkaszalógépek, leg-tökéletesebb New-Osborne kévekötő-aratógépek, sortrá-gyázó „Royall Drill“ vetőgépek

beszerezhetők

'KÜHNE' mezőgazdasági gépgyár r. t. **Moson.**

FŐRAKTÁR:

BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 57/a.

2012

Fiókok saját kezelésben:

Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

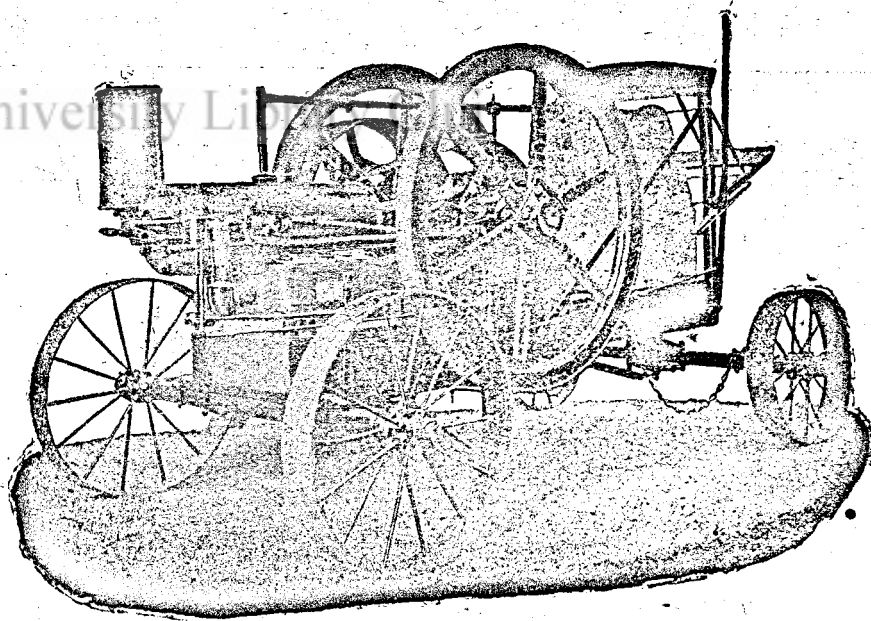
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb béréssre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert az üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- 1. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, darológép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- 1. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- 1. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- 1. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- 1. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

**International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.**

Mindennemű

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és **Mc. Cormick** arató-gépgyár erdélyrészi vezérképviselője.

Elsőrendű borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsás-boronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

**KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság**

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogház: Király-u. 3. szám alatt.

Betétet elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámlált váltókat, kisorsolt és egyéb értékeket mérsékelt kamattal mellett.

Jelzálogkölesznőket készpénzben ad

ház- és földbirtokra

2004

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölesznőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Értékpapírokat vesz és elad, ezek eladását közvetíti.

Utalványokat állít ki külföldi piacokra.

Árukra előlegot ad készpénzben, ha azok áruraktáráiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett.

Gróf Wass Béla
mezőzáhi erdélyi jellegű magyarfajta
tenyészetéből eladó 30 drb. részben
borjas, részben ellős

tenyész-tehén

Értekezhetni:
Gönczy Mihály gazdasági intézővel,
Mezőzáhon.
(Vasut, posta, telefonállomás helyben).

2761

MATUTSEK JÓZSEF
KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

Ujdonság! **Ujdonság!**

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak gyártmánya
Mezőgazdasági és ipari célokra alkalmas

**MH-jelű
szab. szivógázlokomobil**

ELŐNYÖK

Rendkívül kevés tüzelőanyagfogyasztás.
Óránként és lóerőnként 480-500 gramm faszén (kb. 3 fillér értékben) fogyaszt.

Sokoldalú használhatóság.
Cséplőgépek és más gazdasági gépek, malmok és ipari telepek meghajtására egyaránt alkalmas.

Könnyű kezelés.
Robbanás és tűzveszély kizárva.
Rendkívül egyszerű szerkezet.
Csekély helyszükséglet.
Bakokra helyezve stabilmotoroként használható.

Az eddigi szivógáztelepeknél alkalmazott csővezeték teljesen elmarad.

Arajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál: 2021

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, Budapest.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
KÖLÖZTETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRESZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRESZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZÉKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 188. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Földmivelők nyugdija.....	327
A tejtérképesítés országos szervezése.....	328
A rózsá-olaj termeléséről és iparáról. <i>Dr. Irk Károly.</i>	328
A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyében írta: <i>Gáspár József</i>	329
Irodalmi szemle:	
A mezőgazdasági szakoktatási intézmények gazdaságainak leírása és üzemtervei.....	330
Kisebbszakközlemények:	
Új veszély a sertésnyésztésnél. — Rózsafák trágyázása. — Ha a tejfel nem akar vajba összeállani. — A tejhozam fokozása gyakori fejés által.....	330
Egyleti élet.	330
Kormányintézkedések.	331
Vegyes közlemények.	331
Hirdetések.	

Földmivelők nyugdija.

A Gazdasági Munkás és Cselédsegítő Pénztár a közelmúltban igen üdvös változáson ment keresztül. Az 1912-ik évi VIII. t.-c., mely ezt a változást előidézte, lehetővé teszi, hogy ezentúl minden földmivelő ép úgy nyugdíjat szerezhessen maga részére, mint bármelyik hivatalnok, vagy katonatiszt, sőt a törvénynek eme rendelkezései sokkal humánusabbak mint bármelyik más nyugdíjtörvényé, mert hiszen a pénztár kötelekébe még 55 éves korában is beléphet bárki és 10 évi szakadatlan tagdíj fizetés után, 65 éves korában nyugdíjat kaphat. Aki természetesen fiatalabb korában kezdte el a nyugdíjbiztosítást, az jóval több előnyt élvezhet. A nyugdíjbiztosítási összeg azonban minden egyes korhatárnál rendkívül csekély, mindössze 10 korona, ennek a csekély összegnek évenkénti befizetése biztosítja azután, hogy váratlan elhalálozása esetén családja megfelelő segélyt, ő pedig esetleges rokkantsága, vagy 65 éves korának bekövetkeztével 60 koronától 240 koronáig terjedő nyugdíjat kaphat.

Nem nagy összegekről van szó, amint látjuk, egyik-másik, a dolgokat felszínesen vizsgáló egyén talán mosolyog is az összegek csekélyisége felett. Hogy lehet mai nap 60, vagy 240 koronából megélni? Bizony ez előttünk is elképzelhetlen dolog, főleg abban a korban, amikor az elaggott test jobb elbánást, jobb táplálkozást és több kényelmet kíván. De nem is erről van szó. Az így biztosított nyugdíj nem a megélhetésre, hanem pusztán csak az aggkori megélhetés jelentékenyen való megkönnyítésére van szánva.

Az a földmives gazda, aki több évtizedeken át hangya szorgalommal szántogatta a földet, ha előregedik rendszerint átadja gyermekeinek vagy más törvényes jogutódainak az ősi földet s cserébe nem köt ki mást mint holtig való helyet a kőmence padkáján, ami nyáron hűvös, télen pedig elég meleg. Ezenkívül igényeinek megfelelő szerény kis helyet a terített asztalnál, mindez untig elegendő neki, hogy éle-

tének hátralévő napjait aggodalom nélkül lemorzsolgassa. Azonban, ha megfigyeljük bármily nagy mértékben is meg van a magyar fajban, de különösen a földmivelő népben a szülőt szerető, a szülőt tisztelő vonás, mégis azt látjuk, hogy a legtöbb helyen egy munkából kivénhedt apát inkább tehernek tartják. A ház gondjaiból vajmi keveset oszt meg a munkábiró fiatalokkal, még talán az egyetlen dolog, amit rá lehet bízni az unokák dajkálása, azonban idővel erre is képtelenné válik.

Mennyivel másként változnak a viszonyok, ha a levélhordó elsejnkint pontosan beállít az előregedett nagypapa nyugdíjával. Tudjuk nagyon jól, hogy a magyar földmives házában a legkevesebb, amit feltalálhatunk, a készpénz s ime a nagypapa nyugdíja hónapról-hónapra biztosítja azt, hogy elsején készpénz is akad a földmivelő házában. Nem nagy az összeg, az igaz, de a falusi fogalmak szerint mégis óriási, úgy lehet hogy sok háznál épen csak a nyugdíjt élvező dohányára és koronkint egy-egy ital erősítő borra tellik a nyugdíjból. De akárhányszor megtörténhetik az is, hogy éppen az előregedett családfő nyugdíja egészíti ki azt az összeget, amit egy-egy súlyos tartozás törlesztésére raktak félre, vagy ami valamely jövedelmező beszerzés vagy beruházásra fordítandó pénzből hiányzik.

Milyen másként nézik minden háznál azt a megöregedett családfőt, akiről biztosan tudják, hogy a hónap elején mindenkor hozzájut egy kis készpénzhez. Mennyivel nagyobbodik a szűk családi körben a tekintélye, mennyivel jobban megbecsülik még az unokák is, ha azt tapasztalják, hogy időnként a nagypapa lajbizsebéből egy-két fillér kikerül akár palavesszőre, akár pedig irkára, sőt szeptember táján, amikor a szüretelést még el sem kezdték, épen a nagypapa pénzéből lehet csakis a tankönyveket megszerezni és karácsony idején, amikor már az új bornak és a buzának az ára is elfogyott, a gyermekek részére szükséges csizmának az árát a nagypapa nyugdíja biztosítja.

Ebben rejlik tehát a földmivesek nyug-

A szabadalmazott

'JURENÁK' EKE

- : Szerkezete egyszerű :
- : kezelése könnyű :
- : szabályozása gyors :
- : cca 50%-kal többet szánt :
- : cca 30%-kal kevesebb :
- : vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák“ szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

Adriance kévekötő-aratógépek

vezérképviselője a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

dijának nagy jelentősége. Eddig csak a gazdasági cselédek biztosíthattak a maguk részére nyugdíjat. Amint látjuk, a földmivestnek és a gazdasági cselédnek életviszonyai sok tekintetben egyformák, nagyon méltányos dolog volt tehát Darányi korszakos alkotásánál a Gazdasági Munkás és Cselédsegélyező Pénztárnak az áldásait teljes mértékben kiterjeszteni a földmivelő népre is. Ezáltal ez a különben is egyik legkiválóbb szociális alkotásunk a magyar viszonyoknak és a kor követelményeinek megfelelően tökéletesült. Dicséret illeti még mindazokat, akik ebben közremunkáltak.

A tejértékesítés országos szervezése

Az országos szövetségi kongresszus mely az ország összes altruista szövetségeinek a részvételével október 24-én ül össze Budapesten, rendkívül nagy fontosságú kérdés rendezését tűzte ki napirendjére, mely a városi fogyasztó közönségét éppúgy érdekli, mint a falusi termelőket. Arról van szó, hogy a városok jó és elég tejjel való ellátását a falusi termelők szervezése útján fogják keresztülvinni országszerte.

Míg a külföldön a városok tejjel való ellátása biztosítva van, nálunk a mostani drágaságban még a tej sem biztos tápláléka a közönségnek, mert rossz és kevés. Ezen a bajon akar segíteni a kongresszus a tejértékesítés országos szervezésével, a tejszövetkezetek alakítása és talpraállítása útján.

Hitelszövetségi és fogyasztási szövetségi mozgalmunknak a sikere ebben leli magyarázatát, hogy amint néhány falusi szövetkezet alakult, azok rövidesen egy központ körül csoportosultak. Ujabbán az állattenyésztő szövetkezetek gyors terjedése is azt igazolja, hogy a szövetségi mozgalom csak központosítva ér el eredményeket. Ezekkel szemben 600 tejszövetkezetünk van már, de országos tejszövetkezeti központ még mindig nincs s országrészi központ is alig egy-kettő működik, amelyek mindössze 40-50 tejszövetkezet működését kísérik tanácsadó és ellenőrző figyelemmel. Ki kell emelnünk a mosoni és baranyai tejszövetkezetek példás vezetését, ami ugyancsak annak köszönhető, hogy a mosoni és pécsi központi egyesület gondjukat viseli.

A városi szociálpolitika ma már oda jutott, hogy a városi lakosságnak tejjel való ellátását mindenképpen biztosítani akarja. Ha a termelők ezt intézményileg nem biztosítják, akkor a városok — tehát a fogyasztók közönségei — maguk állí-

tanak fel tejszövetkezeteket. Ez esetben azonban a termelők hátrányban lesznek s kénytelenek lesznek a városi intézmények rendelkezéseit követni.

Mindenképpen elérkezett tehát az az idő, hogy tejtermelő gazdáink érdekében a tejértékesítés szövetségi szervezése a tejszövetségi központnak felállításával együtt komoly ténnyé váljék.

Előttünk van a szomszéd példa, az osztrák gazdák pompás intézménye, a mely egész Bécsset ellátja tejjel. És ez intézmény a Niederösterreichische Molke-rei (Alsóausztriai tejközpont), mely a maga 80.000 liter tejszükségletét kizárólag falusi tejszövetségeitől szerzi meg. Ezt a nagy tejmennyiséget 124 tejszövetkezet szolgáltatja, amelyekben 7000 kisgazda szövetkezett. S jellemző azon kifogásokkal szemben, hogy a falusi gazdák nem eléggé megbízhatók a tej minősége szempontjából az a körülmény, hogy ezen tejközpont által szállított tej kifogástalan, átlagos zsirtartalma 3.68 százalék úgy, hogy általános népszerűségnek örvend s az üzem alig képes a közönség keresletének eleget tenni.

A tejszövetkezetek központosításánál azonban szét kell választani a tejértékesítés és a szövetségi ügy és könyvvitel kérdését. Nem szükséges, sőt tán nem is lehetséges az, hogy mindkét feladat keresztülvitelére t. i. az értékesítés központi szervezésére és az ügy és könyvviteli felügyeletre és ellenőrzésre is egy és pedig országos központra bizza a szövetségeket szervezését, utbaigazítását, ellenőrzését és felügyeletét az ügy- és könyvvitel terén.

De hisz épp a szövetségi kongresszus efladata, hogy a kivitel módjait megállapítsa, miután abban az elvben, hogy a központosításra szükség van, mindnyájan megegyezünk, akik szívünkön viseljük, hogy a szövetségi eszme ezen a téren se valljon kudarcot. Azért ezen a helyen nem is tartjuk célszerűnek, hogy a központosítás kérdésével részleteiben is bőven foglalkozzunk s eléje vágjunk azon szakszerű terveknek, amelyeket a kongresszus előadói előterjesztének.

Itt csak annyit kell megjegyeznünk még, hogy a központosítás keresztülvitelénél semmiesetre sem szabad veszni hagyni az ügy érdekében a tejszövetkezeti mozgalom eddigi lámasait, a földművelésügyi kormány s a Magyar Gazdaszövetség támogatását s különösen a különösen bevált vidéki központokat, mint a mosoni Szarvasmarha-Tenyésztő Egyletet, a Baranyamegyei Tejszövetkezetek Szövetségét, amelyek értékes magvai lehetnének

az országos szervezés további folyamatainak.

Szövetségi vezetőinknek s a szaköröknek a figyelmét már most kell, hogy felkeltse a szövetségi tejértékesítés emez életbevágó kérdése, hogy a kongresszus korszakalkotó munkát végezhesen, állattenyésztésünk felvirágoztatása érdekében is.

A rózsá-olaj termeléséről és iparáról.

Írta: Dr. Irk Károly, vegyész.

I.

A rózsá-olaj (Oleum Rosarum, Oil of Roses, Essence de Rose; Otto, Attar vagy Ottar of Rose) képezi a parfümök parfümjét, a virágillatok királynéját s ezért már a legrégebb időktől kezdődőleg kiváltságos helyzetet élvezett az összes többi illó-olaj között s a rózsá-olajat szolgáltató olajrózsák pedig az összes illó-olajat tartalmazó többi növény fölött, a mit nemcsak vallásos istentiszteleteknél való kiváltságos szerepe (pl. a pápa «aranyrózsás» áldása stb.), hanem rendkívüli magas ára is bizonyít.

1888 szept. havában még 600-620 MK. volt 1 kg. rózsáolaj, s ma 1912-ben kg-ként meghaladja a 2000 Mk-t.

Dominál mondhatni minden parfümben s alig van közhasználatban olyan kedvelt compositio, amelyből a rózsáolaj habár minimálisan is hiányzana (pl. tavaszi ibolya, márciusi ibolya, Nizza-ibolya, orosz-ibolya, Ibolya San Remo, Vera Violetta, Violette de Parme, Violette du Tsar, Violiris, stb. stb. Bouquet Malmaison, Oeillet, triple, Azurea, Ambre-royal, Boromia, Bouquet Aeterna, B. Pompadour, Brisas de las Pampas, Cashemir-Bouquet, Cattleya, triple, Corylopsis du Japon, Crab-Apple, Cur de Russie, Fleurs d'amour, Florenciris, Foin coupé, quadruple, Indian Hay, Jockey-Club, Kadsura, Ki-Loe du Japon, Miel d'Anglettere, Mimosa, Opoponax-triple, Musc triple, Patchouli rosé, triple, Pivoine, Perrenche de Chine, Péche, Sweet Pea, Vice-Reine, Vetiver Lilas de Perse, Ideal extra (Houbigand), Tréfle incarnat, Liriosa, stb. stb. extrait-kben odeürökben és parfümökben s bár újabb időben erős a parfümchemia harca a tiszta virágillatokkal, különösen a phantasia compositioik révén, az utolsó évek vivmányaként kerültek a toilette asztalra a rendkívül szeretett és keresett: Rose Suisse, Rose Englantine, Rose alpine, «Rose M», a Rosinol; Rote Rose (Schimmel & Co.) Rote Rose, Maréchal Niel-Rose, Rose blanche (Chit Naef & Co.),

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert külön szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

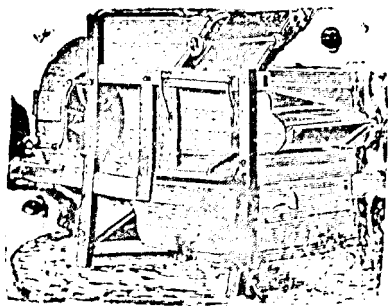
Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

2806

Heiko-Rose (M. Moharózsá), Heiko-Rose R (piros rózsa) és Heiko-Rose T (téma-rózsa) (Heine & Co.), Noisetterose, stb. stb. valódi és más szintetikus rózsa-praeeparátumok.

A kínai és Sanskrit-írások számtalanszor említik a rózsák kellémes illatát, s a rózsa illatos olajok és zsírok számos vallásos szertartásban szerepeltek, valamint a régi korok különböző bebalzsamozási eljárásaiban, midőn a lélek elvesztvén földi tanyáját 3000 évi hosszúságú vándorlás után juthatott csak az Ósiris elnöklete alatt levő 42 alvilági bíró elé, kik a földi testet visszakapott lélek fölött igazságos és szigorú ítéletet tartottak. A testet e célra balzsamozás védte meg, mely 3 féle volt. I. A gazdagok részére ca. 4000 kor. II. 400—1600 kor. III. S egy olcsó a szegények részére. E balzsamozásoknál a salétromsavas hullafixálás mellett, az árkülömbégeket a különböző illó-olajokban (cedrus stb.) való áztatás vette, melyek fel a piramisok Fázisig igen különbözők voltak.

S midőn Hektor holttestét Achilleus késereiben, hősszüből Patroklos barátjaért a kutyáknak veté oda, leszállt az Olympusról Zeus legszebb lánya, Aphrodité s Hektor holttestét «ambroziás rózsa-olajjal kenté be», hogy a további feloszlástól megmentsé.

A görögök és rómaiak évenként rózsa ünnepeket tartottak, melyen elhalt szeretteik sírját rózsákkal koszorúzták meg s sírkövéket rózsa-olajjal kenték meg s mint Cohn feljegyzi az összes virágkultusok között a rózsa kultus volt minden korok legelőkelőbb kultusza.

A régi korok rózsa-olaja, az Oleum Rosarum, Oleum rosaceum vagy rosatum egészen a középkorig fel azonban mint ezt Dioscorides De materia medica libri V. munkája után tudjuk, nem volt tiszta rózsa-olaj, hanem csak egy illatosított zsír-olaj.

A perzsa és keleti iratok is többször szólnak a rózsa-olaj termeléséről, de mindezek között legbizhatóbbak Gilde-meister és Hoffmann szerint Ibn Chal-dun arab történetíró feljegyzései, melyek szerint a «rózsavíz» Kr. u. a 8. és 9. században Chinaig és Indiaig haladó jelentős kereskedelmi cikket képezett.

Ugy látszik azonban, hogy Európának rózsavízhasználatát, később pedig rózsavízkészítést a perzsák öröksége. VII.

... de az eb nem bántja.
Távol tartja tőle a Zeusz leánya
Aphrodité asszony, őzri éjjel-nappal,
Hínti ambrózia és rózsa-illattal,
Hogy a bajnok testet össze ne ronsolja
Akhillesz, ha ismét szekerén vonszolja.
Homerosz-Iliasz, 22. könyv.

Constantin idejében (916 Kr. u.) a perzsavízet használják mint szépségápolót s VIII. Mihály császár udvari orvosa Nominus Theophanes a X. században már mint gyógyszert alkalmazza és ajánlja; a marokkói kalifa Ebn Attafir orvosa a XII. században Avenzbar, nemkülönböztetve a IX. században élt syriai orvos Serapion, valamint Joannes Actuarius híres konstantinápolyi és Abn Dschafar Achmed arab orvos a rózsa-olajat mint szemgyógyszert, a rózsacukrot mint belső szert alkalmazták. Ma már ezeknek semmi jelentőségük sincs.

A levantei kereskedelem virágkora után hollandi és portugál kereskedők perzsa öblökből szállítják nyugatra, valamint Indiába a nagymennyiségű rózsavíz, míg Spanyolországban a rózsavíz destillálását a X. században az arabok honosítják meg.

A rózsavíz destillálás aztán tovább folyik a középkoron, megnövekedett kereslettel és feldolgozással. Már a perzsa rózsavízen jelentezik a hidegebb időben vaj vagy zsírszerűen leváló a rózsaoilaj stearopten, melyet már akkor olajok és zsírok illatosítására használnak.

A régiebb korok tehát csak rózsavízzel kereskedtek. A X. században szerepel a rózsa-olaj először Mesue könyvében (Antidotarium libri XII.) a «De oleis» c. fejezetben (12) és Haribs Kalendariumában (961 Kr. u.)

Ezután már gyakoribbak a feljegyzések és megbízhatóbbak a rózsa-olaj lejárásáról s kezd terjedni már a mongol uralom felé is. Hivatalosan végre először szerepel 1582-ben a wormsí gyógy-szerésztaxában mint Oleum rosarum verum.

A 17-ik századig körülbelül ilyenek az állapotok. Perzsia vezet minden vonalon a kereskedelemnek rózsavíz és rózsaoilajjal való ellátása terén. Innen azután a tizenhetedik században terjed szét a rózsa termelésének és feldolgozásának a kultusza: Indiába, Arabiába, Tunisba, Algieriába, és Marokkóba, majd Kisázsia, Törökországba és mai leg-erősebb termelő helyére Bulgáriába, hol különösen Kelet-Rumeliában Kezanlyk városában éri el a tetőpontját. A rózsaoilaj termelés aztán gyorsan kezd lendülni s már a 19. században Bulgária Perzsiával szemben dominans szerepet nyer, míg újabban erős a verseny különösen Németország és Franciaország szerepe miatt.

(Folyt. köv.)

A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyében.

Irta: Gáspár József.

III.

Sertést általában keveset tartanak, a feltűnő hiányt azzal okolták meg, hogy az elmúlt év őszén sertés vész pusztított. Igen sok községben pedig, amint nekem előadták, azért nem tartanak sertést, mivel nincsen legelőjük. Mindazon községekben, melyekben a tagosítást keresztül vezették, mint legnagyobb okát a sertés tenyésztés hányatlásának a legelő hiányát hozták fel.

Ahol mégis találtam egy-egy sertést, az az igen szélös és rosszul összerakott ólban volt elhelyezve, s alatta átnedvesedett, átázott alom szalma, amiből a nagyidőközökben való takarításra lehetőleg következtetni. A vályu zsírós, házimoslék takarmányozást árult el, melyből azonban, hogy nem kapott mindig eleget az állat, azt a soványsága és az a körülmény, hogy a vályu oldalfalai majdnem a fenékgig leragva voltak — igen szembetűnően bizonyították.

A látottak és a kérdéseimre adott feleletek alapján a sertésvész az előadott oly igen gyakori és nagymérvű pusztításának okául részben az ólak anyaga és kezdetleges építési módját, részben pedig a legelőtetést állíthatom oda, mely utóbbi céljaira szántszándékkal keresi mindenik község; a vizellátást tartva egyedül szemelőtt, a folyók és patakok mellékeit. Az ólak nem fertőtleníthetők, a folyók, patakok pedig az állandóan lappangó vész csiráit szállítják.

A székelyek a mangalica sertést kedvelik, tartanak azonban főleg a Kükküllőmentén sok báznait is, angol hussertést egyetlen községben sem találtam.

A disznóölés évadját multa már, amikor a bejárást tartottam s így elég bizonyíték állott rendelkezésemre megállapítani azt, hogy minden székely gazda vagyoni erejéhez és családjának számához mértén 2—3 sertést a saját szükségletére minden évben levág. Az «áralékok» kamrába vagy a magtárba, jól előkészítve és megfűstölve helyezik el.

A sertések hizlalását az őszön szokták megkezdeni, pár hétig kizárólag tököf takarmányoznak, melyet fejszével apró darabokra vágdalnak fel. Ha így kitégították a béleket — mondják — kezdenek felváltva csövestengerit is adagolni, mely célra elsősorban a tengeri törés alkalmával kikérülő hulladékot használják fel, ha ez elfogyott térnek át kizárólag a szemestengeri takarmányozására.

Hizlalásra a «lábias ólba» vetik a sertést, s ott tartják a hizlalás elejétől végéig. A lábásólakban, mivel a hidlásokat olyán

Legnagyobb választék és legjutányosabb árú mindenféle ruha, kapható.
Divatos férfi- és női felső- és alsónadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zubbkendők.
Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.
Férfi és női ruhák, felső- és alsónadrágok, minden nagyságban, és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára
Kólozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, vala mint mindenféle ággyhasát azak azorlien készitve, oleas árban található. — Minden fajta és nagyságu szalon, ebéd- és szőnyeg, gyapju és csipkei gűnyök.

8005 Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedül 16raktára.

távol fektetik egymásmellé, hogy azok között nemcsak a vizellet, de a kemény üríték is átesik az ól alá vájt kis gödörbe, a tisztogatásról nem gondoskodnak. Talán éppen az ettől való gondoskodás felmentése vezethette azt a székelyt, aki először építet ilyen lábasolat. A lábasóllal azonban nem valami ideális módon oldotta meg a hizlálás kérdését, melynek számos hibája mellett, kiemelkedő hátrányos oldala az is, miszerint igen gyakori eset, hogy a kövér disznó a hidlások között lábát törí, s kényszerűleg a rendes árnál olcsóbban kell eladni, vagy «habsára» kívágni, (10—20 vevő között egyenlő arányban szétosztani).

A felhizlalt sertés legnagyobb részét saját szükségletükre vágják le, piacra aránylag keveset visznek.

Baromfit minden községben szép számmal találtam: tyukot mindenütt, legtöbb helyen ludat és récét is tartanak, pulykát és gyöngytyukot csak egy pár községben láttam.

A baromfiak elhelyezésénél az egyes községekben (Ákosfalva, Rigmány) a haladásnak némi jelét mutatta az a körülmény, hogy külön erre a célra szolgáló kis épületeket emeltek, amelyekben saját bevallásuk szerint ugyan nagy időközökben — de mégis tisztogatni is szoktak. Tulnyomó része azonban e székely községeknek ebben a tekintetben a régi szokásnak hódol, szabadján szereti az apró állatokat, hogy helyezkedjenek el ahol nekik éppen jobban tetszik: a hiuban (padlás), fészerekben, szekér színekben stb. Ezt igazolták a legtöbb községben talált elfagyott taraju kakasok és tyukok.

A takarmány felkeresésére az udvar, a trágyatelep, az istálló és a szérűskert szabadjára áll, ha ezeken a helyeken a baromfiak nem találják fel teljesen szükségleteiket, kézből pótolják a hiányt. Pótlásra a legtöbbször — mondhatni kizárólag — a szemes tengeri szolgál. Ahol kicsinyben megy a tenyésztés s így nem sokat kell pótolni zsákból — ez az ősi módja a takarmányozásnak még most is megállja a helyét; ott azonban, ahol nagyobb baromfi állományt tartanak s ennél fogva a hulladék — az önmaguk kereste takarmány, alig egyötöd vagy egyhatod részét teheti a napi szükségletnek, zsákból igen sokat kell pótolni: a kizárólag tengerivel takarmányozás nagyon megdrágítja a tartást. A költséges tengerivel való takarmányozás az oka egyfelől annak, hogy dacára a tojásnak és husnak keresettsége és nagy árára, nem fejlesztik olyan fokra azt a tenyésztési ágat, amit a jövedelmezőségétől a jelenlegi viszonyok között méltán várni lehetne. Sok községben hallottam panaszt az iránt is, hogy évenként igen sok elpusztul a baromfivészben is, a gazdák ezt hozzák fel a tenyésztés iránti elkedvetlenedés legfőbb okának.

A Maros, Kisküküllő és Nyárad mentén igen jó alkalom kínálkozik: a lud és réce tenyésztésére, melynek azonban nagyobb arányokban bevezetésére erős akadályul szolgál az, hogy sehol legelőről nem gondoskodtak. A ludak és récék elhelyezésére szolgáló ólak is nagyon kezdetlegesek, keskenyek és sötétek, semmi nyomát nem le-

het látni annak, hogy naponkint vagy bár hetenkint is takarítanak. Rendszeresen csak akkor szokták kitisztítani, ha már annyira felhalmozódott a ganaj, hogy az állatok már nem tudnak benne elhelyezkedni.

A székelyek saját állításaik szerint kevés baromfit visznek a piacra, az általam bejárt községekben, ebben az irányban tett kérdéseimre a legtöbb gazda azt felelte, hogy a baromfit csak a saját szükségletére tartja. A valóságban azonban másképpen áll a dolog: Marosvásárhely piacain ugyanis, különösen országos vásárok alkalmával számos baromfit árusító székelylyel lehet találkozni.

(Folyt. köv.)

IRODALMI SZEMLE.

A mezőgazdasági szakoktatási intézmények gazdaságainak leírása és üzemtervei. VII. füzet, II. kiadás. A nagyszentmiklósi m. kir. Földmiviesiskola «Kristóftanintézet» gazdaságainak leírása és üzemterve. Kidolgozta Lukácsy Imre igazgató. Kiadja a földmivelésügyi m. kir. miniszter. Két térképpel. Békéscsaba, 1912. Nyomatott a Corvina-könyvnyomdában. Érdekesen és legnagyobb részletességgel van a 36 oldalas füzetben kifejtve ezen több mint 100 k. holdra terjedő gazdaság üzemterve s leírása vonzón. van előadva, úgy hogy egy hasonló terjedelmű birtok mintául használhatja ezen elaborátumot, melyet követni méltó is egy nagyobb kisbirtokosnak. De szerény véleményünk szerint a tehenészet 4.8 l. napi fejési átlag kissé mégis kevés a mai viszonyok között s a tejelékenység fejlesztésére nagy gond volna fordítandó, akkor majd a széna is jobban értékesülne, mint most (2.94 K. pr. q.). Azt is kifogásolhatónak tartjuk, hogy műtrágyát nem alkalmaznak, mert habár elég istálló s keveréktrágya áll is a gazdaság rendelkezésére, a kereskedelmi trágyákkal az átlagokat még emelni is lehetne, de meg a tanuló ifjúságot ki kellene «in praxi» oktatni a mesterséges trágyák használatára is. Különbösen ajánljuk e füzetet érdeklődő gazdatársaink szíves figyelmébe.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Új veszély a sertéstenyésztésnél. Szomorúan tapasztaltatott, hogy a marhaállományban oly óriási károkat okozó fertőző hüvelyhurut és a járványos elvetélés a sertésállományokban is felütötte fejét, noha előbb azt hitték a marhák hüvelyhurutja más állatokra nézve nem fertőző. És annál is inkább okozhat ezen kór óriási károkat a sertésállományban, mert kezdődő állapotában nem igen lehet észrevenni s a laikus megfigyelő az esetleges tüneteket más betegség rovására írja s talán már hónapok óta dühöng e nyavalya, midőn állatorvos közbenjárását veszik igénybe. Ezeknél fogva nem ajánlható elég melegen, hogy a mint valami ismeretlen gyanús betegséget észlelünk sertéseinknél, hívjunk állatorvost.

Dr. Hauptmann állatorvos egy német szaklaphban írja, hogy a «Bissulin» mely a marhák fertőző hüvelyhurutjának gyógyításánál oly sikeresen használtatott a sertéseknél is e betegségnek nagyon jó gyógyszerként vétetett alkalmazásba. Bissulin kezelés után a sertések (kettő kivételével) mind vemhessek lettek s a fagalmazás többnyire már az első, de legkésőbb a második fedeztetésnél létrejött.

+ Rózsafák trágyázása. Valamennyi rózsafaj megkívánja az ismételt, évről-évre visszatérő trágyázást, mivel csak a dus táp-

erőben bővelkedő talajokban élő növények képesek szépen fejlett és tökéletes virágot hozni s éveken keresztül megtartani egészségüket és életképességüket. Apró porhanyó szemétrágya vagy jó kompost, ásóval a rózsák tövéhez kapcsolva és keverve, a legjobb trágyázások egyike; ügyelnünk kell azonban arra, hogy túl sok trágyát ne adjunk. Ahol a rózsák virágágyakban vagy csoportokban díszlenek, ott igen könnyű a trágyázás fönti módját alkalmazni; ámde más eljárás követendő akkor, ha a rózsafák gyepes területen vannak beültetve. Ilyen esetekben úgy kell eljárni, hogy egy háromrésznyi vízzel hígított szarvasmarhatrágyalével öntözzük meg rózsáink töveit és ha ez bármi okból nem hozná meg a kívánt sikert, avagy ez a módszer nem volna alkalmazható, akkor híg-oldatu chilisalétromos vízzel öntözzük, avagy tövenként 15—20 gramm Peruguanóval trágyázzuk. Az így időről-időre alkalmazott salétromoldatos, avagy Peruguanós trágyázás csodálatos hatással van a rózsákra s utánna oly erőteljes lomb és virágfejlődés áll be, amihez nálunk az emberek szokva nincsenek s amihez hasonlót csak a legjobb virágkertetésben láthatunk.

+ Ha a tejfél nem akar vajba összeállni, annak oka többnyire nem a tejfelben rejlik, hanem abban, hogy vagy nagyon alacsony a hőmérséklet, vagy a köpü túl van töltve, vagy pedig mind a két ok egyidejűleg fennforog. Hogy a tejfél alacsony hőfok mellett nehezen áll össze vajjává, ismeretes dolog. A hőfokot meleg víz hozzáöntésével emeljük s ezt teszszük akkor, amidőn a köpü több mint félórát működött már anélkül, hogy vaj képződött volna. Néha sikerül így célt érni, máskor azonban bár hamar képződik a vaj, de ez nagyon puha, máskor viszont megesik az is, hogy a köpü egy órai erős hajtása után is valószínűs vaj helyett fehér pépet kapunk. A töltés és helyes tejfél hőfok tekintetében minden köpüt tanulmányozni kell. Általában az a tapasztalás, hogy a köpü csak felénnyire töltendő meg s a tejfél hőfoka télen mintegy 16 Celsius fokig emelkedjék, aszerint, amilyen a helyiség hőmérséklete, ahol a köpü áll. Meleg víz hozzáöntése helyett jobb magát a tejjelt felmelegíteni és pedig úgy hogy a tejjelt tartalmazó edényt meleg vízbe állítjuk. A meleg víznek direkt hozzáöntése által ugyanis a tejfelnek a vízzel érintkező részecsei feloldódnak s ennek folytán kevesebb lesz a vaj. Percenként 40 körülforogás mellett a vajképződésnek 30—45 perc alatt be kell fejeződnie. Ha azonban már 20 perc múlva kész a vaj, a nagyobb hőbehatás alatt szenved a vaj mennyiségileg és minőségileg.

+ A tejhozam fokozása gyakori fejés által. Hegelund tudvalevőleg, közvetlenül a borju elválasztása után alkalmazott napi 7—8 szoros fejés által a tehenek gyenge tejhozamát tetemesen fokozta és megfigyelte azt is, hogy a fokozódás a napi 3-szori fejésre való visszatérés után is tovább tartott. Flandriában ezt a módszert, hogy t. i. a tehenet a borju elválasztása után 2 hétig napjában többször megfejjik, már régebbi idő óta eredménynyel gyakorolják.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az Erdélyi Jellemű Magyarfajta Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete alapszabályszerű rendes közgyűlést Kolozsvárt, 1912. évi július hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor fogja megtartani, az Erdélyi Gazdasági Egylet székházának üléstermében, (Attila-utca 10. sz.) melyre

az egylet tagjait tisztelettel meghívom, azzal a megjegyzéssel, hogy a folyó hó 7-ére egybehívott rendes közgyűlés a tagok csekély számában való megjelenése miatt megtartható nem lévén, alapszabályaink értelmében a folyó hó 21-ére összehívott közgyűlés, a folyó hó 7-én közgyűlés napjára kitűzött tárgyak feletti, a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül, dönt

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1911. évi működéséről.
3. Pénztári jelentés, az egylet 1911. évi zárószámadásáról, ézel kapcsolatban:
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1912. évi költségeloirányzat megállapítása.
6. Két számvizsgáló bizottsági tag kijelölése.
7. A választmány által esetleg átteendők.

Kolozsvárt, 1912. július hó 8-án.

Br. Jósika Gábor,
egyleti elnök.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Állategészségügyi Értesítő A cs. kir. osztrák földmivelésügyi miniszter ur f. évi július 3-án kelt 29389/6287. számú hirdetményével a következő rendelkezéseket tette:

Ragados állatbetegségeknek a határszéli kerületekben fennállása miatt: Erdélyt illetően, a sertésvész fennállása miatt, tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele: Beszterce-Naszód vármegye jádi járásából, valamint Beszterce r. t. városból. A juhhimlő fennállása miatt, tilos a juhoknak Ausztriába való bevitele: Beszterce-Naszód vármegye óradnai járásából. A sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt, tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele.

Kérjük az

előfizetéseket

megújítását!

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter a szőlészeti és borászati ügykörben alkalmazott szaktisztviselők létszámában Gállfy János nagyenyedi vincellériskolai igazgatót, szőlészeti és borászati főfelügyelővé a VII. fizetési osztályba kinevezte.

— **A szőlők állapota** a szőlészeti és borászati felügyelőktől beérkezett jelentések szerint.

Ménesi kerület. Junius 23-án Aradhegyalján egy második felhőszakadás vonult végig jégveréssel; ezt követte a fürtperonoszpóra, melynek terjedését a junius 26. és 27-iki sűrű, ködös idő nagyban elősegítette. Molykár is általános már minden szőlőben. A virágzás befejeződött, de a Bakatort eső érte, s javarészt elrugott. Gyenge termés várható. Tavalyi borok árai: fehér 56—60 kor., siller 48—50 kor., vörös 100—120 kor.

Nagyenyedi kerület. A szőlők válogatása, kapálása és második permetezése egy heti jó idő után befejezéshez közeledik. A virágzás már majdnem teljesen megtörtént. Peronoszpóra kisebb-nagyobb mértékben

mindenütt található, sőt egyes helyeken a fürtökön mutatkozik. Czintos, Bükkös és Istvánháza községekben a termés háromnegyed részét elverte a jég. Gyenge közép-termes várható. Eladó bor kevés van.

Dicsőszentmártoni kerület. A virágzás befejeződött; a jég több helyen tett kárt. A peronoszpóra, dacára a kétszeri permetezésnek, mindenütt föllépett s a nedves, ködös időjárás miatt itt-ott már a bogycón is mutatkozik. Szőlőmoly kis mértékben található. Középtermeles mutatkozik. Borkészlet csekély, ára 70—100 korona s dacára a keresletnek, a csekély készlet miatt nincs kínálat.

Marosvásárhelyi kerület. Ahol jég és vihar nem volt, ott a szőlő a kedvező időjárás folytán jól fejlődött. Permetezés, kötözés, kapálás folyamatban; a peronoszpóra föllépett, de nem nagy mértékben. Bő termés várható. A megmaradt borkészlet ára 60—70 korona hektoliterenkint. A kereslet élénk.

— **Országos kukoricakiállítás.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állandó agitációt fejt ki a nyár folyamán is az 1913. év március hónapjában Budapesten rendezendő I. országos kukoricakiállítás sikere érdekében. Jelentkezések és kérdezősködések nap-nap után érkeznek a rendező-bizottsághoz, melynek részéről Jeszzenszky Pál kir. tanácsos, ügyvezető titkár azonnal intézkedik, hogy a megkeresések sürgősen elintéztessenek. Érdekés és tanulságos lesz az I. országos kukoricakiállítással kapcsolatban rendezendő speciális kukoricamivelési eszközökből álló gépkiallítás is, melyen nemcsak külföldi, hanem magyar találmányokat is be fognak mutatni. A kukoricakiállítást és vele kapcsolatos gépkiallítást illető megkeresések az O. M. G. E. titkári hivatalához (Budapest, IX. Köztelék-utca 8.) intézendők.

— **Országos szőlőkiállítás terve.** A MSZOE. utolsó ülésében azzal az eszmével foglalkozott, hogy ősszel Budapesten országos szőlőkiállítást fog rendezni. Ilyenmü speciális kiállítás önálló nagyobb keretben 1912. óta Magyarországon nem tartott. Helyettesítették ezt részben az Országos Magyar Kertészeti Egyesület által talán két ízben tartott őszi gyümölcskiállítások, melyeken mindig sok szőlő is szerepelt. A többi ily szőlészeti kiállítás, ha mindjárt megkapta is az «országos» címet a rendezők jóvoltából, mégis csak lokális vagy legfeljebb regionális jellegű volt. A tervezett kiállításnak nagy jelentőségét szőlőtermelésünk kétségbe nem vonhatjuk. A magyar csemegezőlő bizonyos tekintetben rehabilitációra szorul. Mint ismeretes, a külföldi piacot ugyszólván elvesztettük. Igaz, hogy ezzel szemben Ausztriában körülbelül százezer mázsát helyezünk el évenként, de az sem áll arányban a magyar csemegezőlő kiválóságával, versenyképességével. Az érdekelt nagyobb szőlőtelepek figyelmét már most felhívjuk erre a tervre, hogy minél nagyobb számban és teljes erővel vegyenek részt a kiállításon.

— **Aratósztrájk és munkáshiány.** Hetek óta olvasható az aratósztrájkra való készülődés a lapokban s im az aratás idejével egyszerre, szórványosan az országban fel is ütötte a fejét a sztrájk, amelyeknek ugyan a fősolgabírák erélyes fellépése nélkül véget vetett, de a földmivelésügyi miniszter ur által Mezőhegyesre tartalékol koncentrált munkásokból mégis pár százat már kénytelen volt igénybe venni a gazdaközönség erős csendőri fedezett mellett. Sztrájkok csak a Királyhágontuli Magyarországon voltak, Erdélyből nem a sztrájk, hanem a munkáshiány híre érkezik. Így Kolozsvármegyének a törvényhatósági gazdasági munkásközvetítő hivatalához a vár-

megye különböző részeiből érkeznek a megkeresések, melyekkel szemben a hivatal tehetetlenül áll, hacsak Mezőhegyesről nem kap megfelelő számú munkást. A törvényhatósági gazdasági munkásközvetítő hivatal felhívást bocsájtott ki, hogy aki arató munkát vállal, vagy ilyen munkást tud, jelentkezék dr. Hankó Elemér tb. főjegyzőnél Kolozsvárt, Vármegyeház I. em. 40. sz. a.

— **Gyapjuárak.** Az idei gyapjuárverések első sorozata f. é július hó 3-án és 4-én folyt le a rendes vevőközönség részvétele mellett és az aukciók ellenőrzésére hivatott állami és testületi képviselők jelenlétében. A szép számmal megjelent vevők érdeklődése kiterjedt ugyan az összes minőségekre, főleg azonban az egyöntetű és jól kezelt termékekre. Mint ilyen elsősorban a jól áttenyésztett uradalmi tételek jöttek tekintetbe. Ezzel szemben minden egyenlőtlen alárendelt és kétes anyagra vagy egyáltalán nem tétetett ajánlat, vagy csak olyan, mely az általános áralap alatt maradt. Az áralap, mely ily körülmények között kialakult, az elsőrendű tételknél csaknem teljesen elérte a megelőző évi júliusi alapot, míg a selejtesebb anyag minőség szerint arányosan olcsóbban kelt el. A legfinomabb merinó posztógyapjak oly ritkák lettek, hogy különlegesség számba mennek. Némely tétel, mely még teljesen megőrizte eredeti nemes finomságát, igen magas árat ért el. Teljesen elhanyagolták a cigája és racka tételt, noha e minőségek a külföldön eléggé keresettek. A kiállított 11,669 zsákból elkelt 8300, az egyes fajták a következő árokon:

	hátmosású korona	szennyes korona
Merinói posztó legfinomabb	—	170—210
Merinói posztó finom	—	500
Finom szövet	350—432	144—160
Középfinom szövet	300—374	—
Közepes szövet	288—342	120—142
Finom fésűs	340—364	144—172
Közepes-fésűs	300—342	106—140
Alárendelt és hibás fésűs	234—300	—
Cigája	—	116—180
Racka	—	80—98
Legfinomabb bárány	—	170—200
Középfinom bárány	370—380	131—140
Közepes és alárendelt bárány	—	80—106

— **Pályázati hirdetés a vincellériskolákba való felvételre.** A bihardiószegi, egri, nagyenyedi és pozsonyi m. kir. vincellériskolába az 1912/13. tanévre való felvételhez a felvételi kellekek a következők: 1. Legalább 16 éves életkor (anyakönyvi kivonattal igazolva). 2. Legalább a népiskola sikeres elvégzését tanúsító bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot s a himlő ellen való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Községi bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről és hivatásszerű foglalkozásáról. 6. A szülők vagy a gyám beleegyező nyilatkozata arra nézve, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából nem veszik ki és kötelező nyilatkozatuk arra nézve, hogy az alábbi 7. pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni fogják. 7. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért a 10 hónapig tartó tanévre 280 K. ellátási díjat tartozik a vincellériskolának fizetni előleges havi részletekben. Szegénysorsu pályázóknak kivételesen az egész vagy a fél ellátási díj elengedtetik, ha a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazolják s ha a kedvezményes felvételre egyébként érdemesnek találtnak. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri az iskolába való felvételét, t. i. az egész, ségével, vagy az ellátási díj elengedése mellett. Előnyben részesülnek a felvételnél azok, vagy a fél ellátási díj fizetésének kötelezettakik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy a tényleges katonai szolgálatól végérvényesen felmentettek, továbbá a

szőlőmivelők, pincekezelők, kertészek és kádárok; illetőleg azok fiai. Fehérneművel, ruházattal, író- és rajzeszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egykoronás bélyeggel ellátott és a fent említett okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt és aláírt kérvények (melyben a folyamodó eddigi foglalkozása is részletesen leirandó, esetleg bizonyítványokkal igazolandó) a földmivelésügyi magyar királyi miniszteriumhoz címelve folyó évi augusztus hó 15-ig nyújtandók be, annak a vincellériskolának az igazgatóságához, amelybe a pályázó magát felvétetni óhajtja. A tanfolyam október 1-én kezdődik s a bihardioszegi, egri és pozsonyi vincellériskolánál 2 évig, a nagyenyedi vincellériskolánál 3 évig tart.

— **Pályázati hirdetmény.** A szilágy-somlyói m. kir. földmivesiskola igazgatósága az 1912—13. tanévre 15 állami ösztöndíjas és 4 fizetéses helyre, melyek f. évi október hó 1-én töltenek be, pályázatot hirdet.

Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt a felvett ifjakat a mezőgazdaság minden ágában főleg gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő növendékek saját kisgazdaságuk kezelésére képesek, vagy nagyobb birtokban a munkák felügyelésére, vezetésére mint gazdák, munkafelügyelők alkalmazhatók legyenek. Az ingyenes helyre kizárólag csak szegénysorsú földmives ifjak vétetnek fel, kik az ingyenes oktatáson kívül lakást, fűtést, világítást, ágyi ruhát, élelmezést, mosást és betegség esetén teljesen ingyenes gyógykezelést nyernek.

A szükséges és kevés költséget igénylő tankönyvekkel, tanszerekkel, valamint kisebb gazdasági és kertészeti eszközökkel, mint például: kerti olló, fanyeső kacor, ojtó kés és fenőkö, köteles magát minden tanuló ellátni. Azon tanulókat, kik saját költségekre, mint fizetések vétetnek fel, ugyanazon ellátásban és előnyben részesülnek, mint az ingyenes helyre felvettek s ezért évi 300 (Háromszáz) koronát tartoznak félévi előleges részletekben és pedig az első részletet szeptember hó 10-ig az iskola házipénztárába befizetni.

Felvételi feltételek a következők:

1. A betöltött 17 éves életkor, mely születési anyakönyvi kivonattal (keresztlevéllel igazolandó); 2. az erős, egészséges testalkat és a himlő elleni sikeres újraoltás orvosi bizonyítvánnyal igazolandó; 3. iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a folyamodó írni, olvasni és a négy alapművelettel számolni jól tud; 4. írásbeli nyilatkozat a belépni óhajtó szülőitől, esetleg gyámjától, melyben azok arra kötelezik magukat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékekért az iskolában teljesítendő fizetéseket magukra vállalják, illetőleg azokat az iskola házipénztárába a rendes időben mindig beszolgáltatják; 5. hatósági erkölcsi bizonyítvány; 6. hatósági bizonyítvány, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, valamint a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát; 7. az állami ösztöndíjas helyre benyújtott folyamodványhoz hatóság által kiállított és a főszolgabíró, illetőleg a rendőrkapitány által láttaozott szegénységi bizonyítvány csatolandó. A fizetéses helyre pályázó folyamodványa az igazgatóságához címzendő, aki pedig állami ösztöndíjas helyre pályázik, annak folyamodványa a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszteriumhoz címzendő, de ez is az igazgatóságához adandó be. A folyamodványok legkésőbb augusztus hó 10-ig az igazgatóságához beküldendők.

— **Iskoláztatási ösztöndíjak gazdatisztek gyermekeinek.** A «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete» múlt évi közgyűlésén, a szö-

vetkezet huszéves fennállása emlékének megörökítésére elhatározta, hogy tagjai gazdatiszti karának fiu- és leánygyermekei között iskoláztatási ösztöndíjakat fog szétosztani azon bizottság javaslatára, amelyet az igazgatóság e célból a gazdatisztek bevonásával megalakított. Az idén, e második alkalommal is, tizenöt egyenként 400 koronás ösztöndíj, összesen tehát 6000 koronára kerül pályázati kiírásra, a következő feltételek betartásával: Pályázó köteles a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatóságához intézett bélyegmentes, sajátkezű legirott folyamodványát az 1912—13-ik tanévre f. évi aug. hó 15-ig benyújtani. A kérést a folyamodó atya is köteles láttaozni és a szövetkezet kötelekibe tartozó tag is igazolási záradékkal látja el. A pályázó mellékelje kéréséhez: 1. A befejezett iskolai esztendő sikeres haladását tanúsító, valamely hazai nyilvános középiskolai vagy főiskolai bizonyítványát, esetleg az okmányok hiteles másolatát. 2. Születési levelét. 3. A bélyegtelen családi tanúsítványt, melyet valamely egyházi vagy világi hatóság láttaoz. Több családtag az ösztöndíjat egy időben nem élvezheti. A döntés 1912. év szeptember hónap elején fog megtörténni. Az eredményről a szülőket az összeg megküldésével egyidejűleg értesítik.

— **A budapesti m. kir. kertészeti tanintézet okleveles kertészképző 3 éves tanfolyamán a 10 bentlakó rendes tanuló és korlátolt számú kintlakó rendes tanuló felvételére ezennel pályázat hirdettetik.**

A felvételi feltételek megtudhatók az igazgatónál. A földmivelésügyi miniszter minden egyes évfolyamra 6, összesen 18 alapítványi helyet létesít, melyekre szegénysorsú, vagy árva, de jó magaviseletű és jelesebb iskolai bizonyítványu tanulók pályázhatnak.

A pályázók kötelesek a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez címzett, kellően felszerelt és bélyegzett, sajátkezűleg irott kérvényeiket f. évi augusztus hó 1-ig a kertészeti tanintézet igazgatóságához (Buda-pest, I. kerület, Ménesi-ut 45.) beküldeni.

— **Uj eljárás az állatdíjazásoknál.** A Pestpilissoltkiskunmegyei Gazdasági Egyesület a szarvasmarha-díjazásoknál figyelemre méltó új eljárást honosított meg. A díjazásokon csak a kijelölt község tenyésztői által nevelt állatok vehetnek részt. A bírálatot a helybeli gazdák közül kijelölt 3 gazda végzi az egyesületi titkár felügyelete mellett. A bizottság eljárása eredményét köteles megokolni. Ugyanekkor az állattenyésztésről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről szakelőadásokat tartanak. Ezen eljárás mellett az egyesület arra törekszik, hogy a kistenyésztőket bizonyos tenyésztési irányra oktassák ki.

— **Az angol királyi gazdasági egyesület most tartotta doncasteri nagyszabású tenyészállatkiállítását, amelyen mintegy 275 ezer korona értékű díj került kiosztásra, a földmivelésügyi kormány megbízásából Serbán János miniszteri tanácsos, az O. M. G. E. részéről pedig Rubinek Gyula igazgató nézték meg, hogy az itt látható gyakorlati újításokat a magyar gazdaközönség tudomására hozhassák.**

— **«Jurenák»-féle szabadalmazott eke bemutatása június 15-én a párkány-nánai uradalomban fényesen sikerült.** Jurenáknak szándéka volt az egész nap folyamán a 10-es számú ekéjével középminőségű 4 ökörrrel 2200 négyszögölet 8 hüvelyk mélyen felszántani, azonban a délután közbejött nagyobb eső csak 8 órai munkát engedett meg, mely alatt 1800 négyszögölet szántott meg. Ugyanezen idő alatt a kisebb

(6-os számú) ugynevezett földész ekéje 2 ökörrrel 6" mélyen 1200 négyszögölet szántott meg tényleg. A munka minőségére nézve az ott jelenlevő gazdák, közöttük a földmivelésügyi miniszterium kiküldöttje is, oda nyilatkoztak, hogy az eddig használatban volt legjobb ekével sem képesek ilyen eredményt felmutatni. Így tehát igazolást nyert a feltaláló ezen kijelentése, hogy a munka legjobb minőségét garantirozza. A keszthelyi gazdasági akadémiában is belettek mutatva a Jurenák-féle ekék június 19-én s a legszigorubb kivánalmaknak is teljesen megfelelték, mit igazol az intéző ama nyilatkozata, hogy az ott eddig alkalmazott ekéket ki fogják selejtezni s áttérnek a Jurenák-féle ekékre, melyek a beléjük helyezett reményeket teljesen kiélegetik.

— **A halászat föllendítése a Székelyföldön.** A székelyföldi halászat föllendítése érdekében értekezlet tartottak Csikszere-dában, melyen a földmivelésügyi kormányt Landgraf János min. tanácsos és Végh János kir. mérnök képviselték. Az értekezlet több fontos határozatot hozott, majd jegyzőkönyvi köszönetet mondottak a központi kiküldötteknek, kik személyesen szerzett helyszíni tapasztalatok alapján tették meg előterjesztéseiket.

Használjon szagot, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. **BOROVSKY**-féle kellemes szagú

BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbatüveg 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő

BOROLIN-SZAPPANT.

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-CUKORKÁT

Ára darabonként 20 és 40 fillér.

Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **Első segélynyújtás gözcseplőgépeknél.** Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a hatásköri bíróság, hogy a gazdaságban használt gözcseplőgépeknél első segélynyújtáshoz szükséges szerek készletben tartásának elmulasztása miatt az 1879. XL. t.-c. III. §-a alapján a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik az eljárás.

— **Allatbiztosító szövetkezetek.** Az állatbiztosítás meghonosítása érdekében kifejtett szövetkezeti mozgalom a nyár folyamán sem szünetel. Legutóbb Marostordamegyében, Székelybő, Mezőfele és Eked községekben alakították meg a községi állatbiztosító szövetkezeteket, melyek valamennyien csatlakoztak a Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társasághoz.

— **Borászati bank Bukarestben.** Vitiola Banca név alatt 1,500.000 frank alapítódéval Bukarestben bank alakult, melynek kimondott célja a máris jelentős román bortermelés fejlesztése és a borkereskedelem támogatása.

— **Nemzetközi baromfikiállítás Szentpétervárott.** Az oroszok folyó év novemberében nemzetközi baromfikiállítást rendeznek Szentpétervárott Nikolajevits nagyhercegnek, a cár nagybátyjának védnöksége alatt. Az érdeklődők forduljanak a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) titkári hivatalához.

— **Uj szabadalmak.** A m. kir. Szabalmi Hivatal a gazdákat érdekelhető alant

fölsorolt szabadalmakat adta meg a legutóbbi időben. 56477. lajstromszám alatt: Kapáló gép. 56500 l. sz. a. Adogató vályu morzsológépekhez. 56525. l. sz. a. Kapa mezei és kerti munkák számára. 56577. l. sz. a. Arankatok törőgép. 56584. l. sz. a. Kultivátorkés. 56591. l. sz. a. Burgonya-prés. 56593. l. sz. a. Kalásztörő készülék aratógépekhez. 56651. l. sz. a. Berendezés kukorica fejtésére. 56639. l. sz. a. Kukoricavető készülék. 56639. l. sz. a. Kaszáló-gép. 56661. l. sz. a. Tolókerekű vetőgép. 56674. l. sz. a. Gyümölcsajtó. 56704. l. sz. a. Gyömlőlógép. 56725. l. sz. a. Kaszáló-gép egy hajtó- és járókerékkel, mely a kézi előkészítést is fölöslegessé teszi. 56730. l. sz. a. Állítható eke. 56731. l. sz. a. Eke két csoroszával. — Ezen szabadalmak részletes leírásai és rajzai nyomtatás alatt vannak és körülbelül 6 hét múlva jelennek meg és rendelhetők meg; a leírások a Szabadalmi Hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— Védekezés a peronospora ellen. Az ampelologiai intézet igazgatósága (II. Deb- rői-ut 15.) arra kéri a szőlőbirtokosokat, hogy a peronospora legelső jelentkezésére vagy csak pusztá gyanújára is késelelem nélkül küldjenek az intézetnek a beteg- növényrészéből még akkor is, ha a védekezés módjait ismerik. Bérmentes borítékokat és a védekezéshez utmutatást díjtalanul küld az intézet.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉG
(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő HAZAKRA 15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megsza- vazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat. Telefonszám 27.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLÉNY
FELBŐLŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.

ALAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vá- sároljon a 30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Mader-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakötöző Intézet. — Tossák ajánlatot kéri.

4 ÁLLAMDÍJ 22 ELŐRENEMŰ ÁRTÉKES

PEP

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázolásához teljesen készen vakolatra (ára és vasra)
75% védő réteggel

LUZ EDE és TÁRSAI
FESTÉKGYÁR BUDAPEST, VII
Tel. szám 64.93. ÖRNAGY-UTCA 4.

2767 I.

Az „ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“

könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek jegyzéke és ára:

	K. f.		K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükség tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyészésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1.—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizláló	—70	36. Jakab László. »Utmutató házi állataink egészségének gondozására«	1:50
4. Tormay Béla. A borjú fölneveléséről	—70	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony- sága és az ellenük való védekezés	—80
6. Hauer Géza. A fejtéséről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a közösi adópótlékokról	1.—
8. Jakab László. Utmutató az állati betegsé- gek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1.—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1.—	42. Rázó Imre. A legfontosabb szalás ta- karmánynövények termesztése	—50
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Ifj. Rázó Imre. Szőlőművelésről	1.—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb előskodói	1.—	44. Ross Nándor. A tenyészkanczákrol, kü- löns tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	—50
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1.—	45. Hadvigr Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	1.—
13. Gáspár József. Baromfi-tenyésztés	—60	46. L'Huillier István. A káposztafélék ter- mesztése a szántóföldön	—50
14. Cserháti Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése	—70	47. Dr. Báintaer Ferencz. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berende- zése, üzeme, gyümölcspálinka-főzés	1.—
15. Czajlik István. Csikónevelés	—70	48. Dr. Varga Kálmán. »Czékorrépa ter- mesztés«	1.—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztésről	—70	49. Dr. Csérei Lajos. »Magyar komló ter- mesztés«	1.—
17. Asványi Lajos. A vörös lóher termesztéséről	—80	50. Cserháti Sándor. »A gabonafélék ter- mesztése«	1.—
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcserőkezelés	—70	51. Dr. Péter Béla. »A gyógynövények ter- mesztése«	1:50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takar- mányok eltevése, különös tekintettel a zso- róbolyai kazalra	—50	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növé- nyek fontosabb ellenségei és betegségei	1:50
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berende- zéséről	—90	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fon- tosabb ellenségei és betegségei	2.—
21. Marc Ferencz. A kosárfűz termelése	—60	54. Dr. Péter Béla. Rövid utmutatás a vad- don termő gyógynövények gyűjtésére	2.—
22. Kovács Béla. Házi állataink takarmányozása	1:20	55. Jászberényi András és Szász Ferencz. Tejgazdaság. Tejettermelés, tejkezelés. 20 képpel	2.—
23. Grassell Miklós. A len- és kender-termelésről és áztatásáról	—50	56. Csérei Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3.—
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvak ter- melése	1.—		
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—70		
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	1.—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	1.—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1.—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből	1:20		
32. Szűcs Mihály. A jégkár ellen való bizto- sítás és a károk becslése	1.—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitel	—80		

Megrendelés és pénz:

az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank“, Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő.

A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.

Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2755

Gazdatiszt,

Földmives iskolát végzett, jó bizonyítványokkal rendelkező, tizenegy évi praksissal bíró, koránkelő, erélyes, józan életű, teljesen megbízható, 34 éves, nős, kéttagu család, állandóan nagy gazdaságokban mező, erdő, gyümölcs, szőlő és kert, továbbá tejgazdaságokat, állattenyésztést, hizlalásokat, nagybani répatermelést vezetett, beszél magyar és román nyelvet. tartalékos szakaszvezető: **Állást keres.**

Cime:

Varga Péter, Nagyiklód,
(Szolnokdobokamegye.)

2766

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy- utal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapoto- kat, gyors és költséget kimelő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékkal alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagysze- benben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ ki- fizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bá- nyák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség **GOMBOS BENŐ** Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT 13. SZÁM ALATT. A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége

Orpington fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington- törzstyukok eladó.

Erzsébet-út 13. szám.

Párisi világláállítás 1900. Grand Prix.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

az osztr.-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben szállítója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Wien mellett.

KWIZDA-féle

RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovaknak.

Ara egy üveg 2 korona 80 fill.

50 év óta használják udvariállatokban és versenyállatokban, nagyobb megerőltetések előtt és után erősítőszert az erő visszaszerzésére, továbbá az izmok merevsége esetében stb., a lovakat a trainingben erőpróbákra képesíti.

Cimke- és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.

Kwizda-féle

békavarkenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégely 2 kor.

Blister,

szarke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence 400 gr. K 250 fill.

Pataragasz,

mesterséges pataszaru, 1 rudaes 1 kor. 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelence 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill.

Kólika-pilulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.

Gilliszta-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelence ára kor. 3 20, 1 karton kor. 1 20.

Haskajtó-pilulák, lovak számára (Physic), 1 bádogszelence 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és naponkénti postai szétküldés a főraktár által: Kwizda Ferenc József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész; Korneuburg, Wien mellett.

Cementfedőcsorépgyártógépek,

Betonürtőmbgyártógépek,

Cementfalazótéglagyártógépek,

Formák: csatornázási-, alagsóvek, betonoszlopok stb. gyártására;

Kötörök,

Hengerművek,

betonkeverőgépek,

Cementlapsajtók.

Dr. Gaspary & Co. gépgyára
Markranstädt. Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

443 számú árjegyzék ingyen.

2681 II.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:

Korona.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,488,780.-
Tartalékok	2,819,596,25
Összesen:	5,308,376,25
1901 évi felesleg	90,340.-
1902	59,782,26
1903	109,931,73
1904	72,438,23
1905	61,750,60
1906	39,243,65
1907	41,877,82
1908	81,088,76
1909	106,589,64
1910	120,164,38
1911	148,378,16

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a

GONDVISÉLÉS Országos Központi Segélyszó Társulat utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykihasználási (önállósítási) segélybiztosítások eszközöltnak. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat közelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésükkel. Tájékoztatót kézzel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2008

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakogjunk a hamisításoktól!

2745. Valódi Marka védjeggyel.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb fosztor savas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban

van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphalabriken BERLIN, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrássy-ut 49. Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Segédtszti állás

Dr. gróf Teleki Domokos úr óméltósága gernyeszei gazdaságában augusztus 1-ére betöltendő. -- Pályázhatnak katona kötelezettségüknek eleget tett akadémiát végzett fiatal emberek. Előnyben részesülnek, kik gyakorlattal bírnak. Saját kezűleg írott folyamodványok bizonyítvány másolatokkal, melyek vissza nem adatnak, gróf ur óméltóságához intézve, Gernyeszeg postára alábbi címre küldendők.

Pálffy Dezső, intéző.

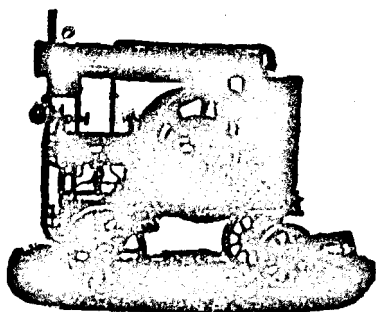
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.